

TEZGAHÜSTÜ PİYASALAR TÜREV ARAÇ ALIM-SATIM İŞLEMLERİ BİREYSEL SEGMENT
GENEL RİSK BİLDİRİM FORMU

Önemli Açıklama

Tezgahestü piyasalar nezdinde yapacağınız türev araç alım-satım işlemleri sonucunda kar elde edebileceğiniz gibi zarar riskiniz de bulunmaktadır. Bu nedenle, tezgahestü piyasalarda işlem yapmaya karar vermeden önce, piyasada karşılaşılabileceğiniz riskleri anlamamız, mali durumunuzu ve kısıtlarınızı dikkate alarak karar vermeniz gerekmektedir.

Bu amaçla, III-39.1 sayılı “Yatırım Kuruluşlarının Kuruluş ve Faaliyet Esasları Hakkında Tebliğ”in (Tebliğ) 25 inci maddesinde öngöröldüğü üzere işbu “Tezgahestü Piyasalar Türev Araç Alım-Satım İşlemleri Genel Risk Bildirim Formu”nda yer alan aşğıdaki hususları anlamamız gerekmektedir.

Genel Unsurlar

İşlem yapacağınız yatırım kuruluşu ile imzalanacak “Çerçeve Sözleşme”de ve “Yatırım Hizmet ve Faaliyetleri Genel Risk Bildirim Formu”nda belirtilen hususlara ek olarak, aşğıdaki hususları anlamamız çok önemlidir.

1. Yatırım kuruluşu nezdinde açtıracağınız hesap ve bu hesap üzerinden gerçekleştirilecek tüm tezgahestü türev araç alım satım işlemleri Sermaye Piyasası Kurulu’nca (Kurul) çıkartılan ilgili her türlü mevzuat ve benzeri tüm idari düzenleme hükümlerine tabidir.
2. Tezgahestü türev işlemleri, işlem Tarafları arasında kendi ihtiyaçları doğrultusunda karşılıklı pazarlığa dayalı olarak gerçekleşmekte ve Tarafların yükümlölüklerini yerine getirmemesi ihtimali çerçevesinde karşı Taraf riski içermektedir. Bu nedenle işlem gerçekleştirilmeden önce karşı Tarafın, işlemden doğan yükümlölüğünü yerine getirip getiremeyeceğine ilişkin kapasitesinin değerlendirilmesi gerekmektedir. Tezgahestü piyasa kapsamında işlemlerin takasına ilişkin anlaşmalar yapılabilir. Ancak, tezgahestü piyasada “merkezi karşı Taraf” konumunda bir kurum bulunmamakta olup, bu tür anlaşmaların varlığı Taraflara işlemlerin sonuçlandırılması aşamasında herhangi bir garanti ya da koruma sağlamamaktadır.
3. Dayanak varlığın türüne ve ilgili tezgahestü türev işlem Sözleşmesi uyarınca vade sonuna kalan gün sayısına göre değışiklik gösteren likidite riski bulunmaktadır. Piyasalarda meydana gelen

dalgalanmalardan dolayı yapılan yatırımınız beklediğiniz kadar karla sonuçlanmayabileceği gibi piyasa riski nedeni ile zararla da sonuçlanabilir.

4. Tezgahüstü türev işlemlerde yatırım kuruluşları piyasa yapıcısı gibi davranarak Tarafları bir araya getirebilmekte, herhangi bir Müşterinin ihtiyacına cevap verecek karşı Tarafı bularak işlemlere aracılık edebilmekte ya da bir Müşteri ile karşılıklı olarak kendi portföylerine yaptıkları işlemi farklı bir karşı Taraf ya da Müşteri ile yine kendi portföylerine ters pozisyon alarak kapatabilmektedirler. Bu şekilde piyasa yapıcısı olarak nitelendirilebilecek yatırım kuruluşlarıyla yapılan işlemlerin üçüncü Taraflarla yapılmış olarak kabul edilmesi gerekmektedir. Bu kapsamda gerçekleştirilen işlemlerde piyasa yapıcısı yatırım kuruluşlarına, özellikle piyasa ya da münferit işleme ilişkin teknik bilgi ve tecrübeleri dikkate alındığında, işlemlere danışmanlık eden ya da emanetçi Taraf olarak bakılmamalıdır. Taraflar, hukuki ilişkilerinin tam ve açıklıkla belirlenmesine yönelik olarak, işlem kapsamına giren her türlü detay ve açıklamaya aralarındaki çerçeve Sözleşme metninde yer vermelidir. Bu türde işlemler gerçekleştirilmeden önce hukuki konularda danışmanlık hizmeti alınması uygun olacaktır.
5. Tezgahüstü türev işlemlerin, Taraflar arasında farklı ve belirli ihtiyaçlara karşılık vermek üzere yapılandırılmış olduğundan ve işlem Tarafları farklı özelliklere (faaliyet konusu, mali yapı vb.) sahip olduklarından, başlangıç anında tespit edilmesi mümkün olmayan bazı özel risk unsurlarını barındırması mümkündür. Bu kapsamda Müşterilerin, işlem yapacakları tezgahüstü türev işlem Sözleşmelerinin kendi özel ihtiyaçlarına uygunluğu, barındırdıkları risk unsurları, hukuki yaptırımların uygulanabilirliği vb. konularda dikkatli olmaları ve profesyonel yardım almaları tavsiye olunur.
6. Tezgahüstü türev işlemlerin sonucunda sağlanacak getiri kadar karşılaşılması muhtemel zararın miktarı da çok yüksek tutarda olabilir. Bunun yanı sıra Müşteri, işlem başlangıcında sayısal olarak ortaya konulamayan miktarlarda zarara maruz kalabilir. Örneğin, anapara korumalı olarak yapılandırılmış bir tezgahüstü türev işleminde, işlem kapsamında Tarafların tabi oldukları mevzuat uyarınca işlem yetkilerinin iptali sonucunda anaparanın geri ödenememesi gibi birçok farklı risk unsurunun da dikkate alınması gerekmektedir.
7. Tezgahüstü türev işlemlerin kişisel ihtiyaçlara göre yapılandırılmış olması ve Sözleşmelerin, işlemlerin sonuçlandırılması ya da diğer bir Tarafa devredilmesine ilişkin içerdiği kısıtlamalar nedeniyle, herhangi bir tezgahüstü türev işleminin, işlem başlangıç fiyatından ya da herhangi bir fiyat üzerinden zarar durdurmalı talimatı ihtiva etse bile tasfiye edilmesi mümkün olmayabilir.
8. Tezgahüstü türev işlemin vadesi içinde, piyasa riskine ilişkin değerlendirme yapılması tamamen bu riske maruz kalan Tarafların sorumluluğu altındadır. Tezgahüstü türev işlemlerde, Banka Müşteri'ye karşı Taraf olarak pozisyon almakta ve sunulan hizmet ya da ürünün niteliği gereği

Müşterinin zarar etmesi Banka'nın kar elde etmesiyle sonuçlanabilmektedir. Bu durumlarda Müşteri, Banka ile arasındaki çıkar çatışmasının bilincinde olmalıdır. Bu doğrultuda, anlaşma hükümleri çerçevesinde, tezgahüstü türev işlemin vadesi içerisinde, Taraflardan hiçbirinin (aracılık eden kurumlar da dahil), işlemin karşı Tarafına ya da Taraflarına piyasa ve fiyat hareketleri hakkında bilgi verme zorunluluğu bulunmamaktadır.

9. Tezgahüstü piyasa türev işlemler kapsamında, Banka çalışanlarının hatalı işlemlerini de kapsayacak şekilde, tazminat garantisi veren zorunlu sigorta anlaşmaları bulunmamaktadır. Tezgahüstü türev işlemleri düşük miktarda özkaynak ile gerçekleştirmek mümkündür. Bununla birlikte, tezgahüstü türev işlemlerin sahip olduğu kaldıraç oranları dikkate alındığında, belirli şartlar altında (olumsuz piyasa gelişmeleri, karşı Taraf ödeyememe riski vb.) alınan teminatlar dahi işlemin sonuçlandırılması için gerekli olan parasal tutarı kısmen karşılayabilecek seviyede olmayabilir.
10. Elektronik işlem platformlarında gerçekleştirilecek tezgahüstü türev işlemler kapsamında bilgi işlem altyapısında yaşanması muhtemel olumsuzluklardan kaynaklanan farklı risklere maruz kalınması mümkündür.
11. Tezgahüstü türev işlemler, merkezi bir pazar yeri olmayan işlemlerdir, standart (belli bir şekle bağlı) olmayıp, Tarafların iradeleri doğrultusunda serbestçe düzenlenebilmektedir.
12. Tezgahüstü türev kontratlar, üçünü kişilere devredilemez. Bu nedenle, kontratların iptal edilmesi de Tarafların mutabık kalmalarıyla mümkündür. Ayrıca, kontratların takas edilmeleri de söz konusu değildir.
13. Tezgahüstü türev kontratlarının standart olmaması, bu kontratların tedavülünü sınırlamaktadır. Bu sebeple tezgahüstü türev kontratlar için organize bir ikincil piyasa oluşmamaktadır.
14. Tezgahüstü türev işlem yapabilmek için işlem miktarı ve teminat oranlarını içeren bir türev işlem limit tahsisatı gerekmektedir.
15. Tezgahüstü türev işlemlerde, işlem miktarı üzerinden, vadesine uygun şekilde yatırım kuruluşları tarafından belirlenmiş oranlarda teminat alınır.
16. Ortaya çıkabilecek riskler konusunda, hesap durumu, kar zarar durumu, nakit durumu ve anlık teminat durumu gibi bilgiler, Müşterilerin talep etmeleri halinde sağlanmaktadır.
17. Tezgahüstü türev işlemlerden herhangi maktu bir ücret, komisyon alınmamaktadır.
18. Tezgahüstü türev işlemlerde, varsa elde edilen prim üzerinden ve alım-satım sonucunda kar elde edilmiş ise, kar tutarı üzerinden stopaj kesilir.
19. Tezgahüstü türev ürünlere ilişkin işlemlerin Kurumlar Vergisi, Gelir Vergisi ve BSMV yönünden vergilendirilmesine ilişkin açıklamalar; 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu, 1 Seri No'lu Kurumlar Vergisi Genel Tebliği, 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu, 282 Seri No'lu Gelir Vergisi Genel Tebliği, 6802 sayılı Gider Vergileri Kanunu, 89 Seri No'lu Gider Vergileri Genel Tebliği ile yapılmıştır.

Uyarı

Tezgahestü türev işlemlerde, yatırım kuruluşu Müşteri'ye karşı Taraf olarak pozisyon almakta ve sunulan hizmet ya da ürünün niteliği gereği Müşteri'nin zarar etmesi yatırım kuruluşunun kar elde etmesiyle sonuçlanabilmektedir. Bu durumlarda Müşteri, yatırım kuruluşu ile arasındaki çıkar çatışmasının bilincinde olmalıdır.

İşlem yapmaya başlamadan önce çalışmayı düşündüğünüz kuruluşun yapmak istediğiniz yatırım hizmet ve faaliyetlerine ilişkin yetkisi olup olmadığını kontrol ediniz. Sermaye piyasası işlemleri konusunda yetkili olan banka ve aracı kurumları www.spk.gov.tr veya www.tspb.org.tr web sitelerinden öğrenebilirsiniz.

MüşTERİ'NİN;

ADI SOYADI/UNVANI :

HESAP NUMARASI :

TARİH :

İMZA :